

การสื่อสารกับการสังคมประกิตด้านวัฒนธรรมทางจิตใจ
ของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นางสาว อุณาวัตี คงมั่นวัฒนา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาการประชาสัมพันธ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2538

ISBN 974-631-867-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Flc204260

Communication and Socialization in Mental Culture
of Chulalongkorn University's Students

Miss Unawadee Kongmanwatana

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts
Department of Public Relations
Graduate School
Chulalongkorn University
1995

ISBN 974-631-867-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การสื่อสารกับการสังคมประกิตด้านวัฒนธรรมทางจิตใจ
ของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โดย

นางสาว อุณาวดี คงมั่นวัฒนา

ภาควิชา

การประชาสัมพันธ์

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ อวยพร พานิช

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

[Signature]

-----คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ อุดสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

[Signature]

-----ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชนวดี บุญลือ)

[Signature]

-----อาจารย์ที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ อวยพร พานิช)

[Signature]

-----กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ขวัญเรือน กิติวัฒน์)

[Signature]

-----กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ อุดสุวรรณ ปิติพัฒนะโรษิต)

อุณาวัตติ คงม้นวัฒนา : การสื่อสารและการสังคมประกิดด้านวัฒนธรรมทางจิตใจของนิสิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (COMMUNICATION AND SOCIALIZATION IN MENTAL
CULTURE OF CHULALONGKORN UNIVERSITY'S STUDENTS) อ.ที่ปรึกษา : รศ.อวยพร
พานิช, 127 หน้า. ISBN 974-631-867-5

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวัฒนธรรมทางจิตใจได้แก่ ความคิด ความเชื่อ และ
ค่านิยมของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นตัวแทนของเยาวชนระดับอุดมศึกษาว่า ค่านึงถึงความเจริญ
ทางวัตถุมากกว่าด้านจิตใจหรือไม่ และต้องการศึกษาช่องทางสื่อสารที่ทำหน้าที่การสังคมประกิด
(ถ่ายทอดและปลูกฝัง) วัฒนธรรมทางจิตใจดังกล่าวนั้นให้กับนิสิต ทำการศึกษาโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์
เจาะลึกนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยระดับปริญญาตรีจำนวน 64 คนจาก 16 คณะ ผลการวิจัย พบว่า

1. นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีน้ำใจ มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และได้ทำสิ่งที่ เป็นประโยชน์
ต่อสังคมอยู่ในเกณฑ์ที่จัดได้ว่าดี
2. นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีวัฒนธรรมทางจิตใจที่เห็นว่าจิตใจเป็น เรื่องสำคัญ และ
ในขณะที่เดียวกันก็เห็นว่าวัตถุเช่น เงิน ที่อยู่อาศัย รถยนต์ สิ่งอำนวยความสะดวก สิ่งแสดงฐานะต่าง ๆ
และโอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงานเป็นสิ่งจำเป็น
3. นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้รับการสังคมประกิดด้านวัฒนธรรมทางจิตใจทั้งใน เรื่องของ
คุณธรรมเกี่ยวกับความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การทำประโยชน์ให้กับสังคม และการที่นิสิตมีวัฒนธรรมทางจิตใจ
ที่เห็นว่าจิตใจและวัตถุมิมีความสำคัญเท่าเทียมกันนั้นผ่านช่องทางสื่อสารระหว่างบุคคลเป็นหลัก โดยมี
ช่องทางสื่อสารมวลชนเป็นช่องทางสื่อสารเสริมคอยคอกย้ำ หรือสนับสนุนวัฒนธรรมทางจิตใจ
ที่นิสิตได้รับการสังคมประกิดผ่านช่องทางสื่อสารระหว่างบุคคลให้เด่นชัดและกลายเป็นพฤติกรรมขึ้น

ภาควิชา การประชาสัมพันธ์
สาขาวิชา นิเทศศาสตร์พัฒนาการ
ปีการศึกษา 2537

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C651086 : MAJOR PUBLIC RELATIONS

KEY WORD: COMMUNICATION/SOCIALIZATION/MENTAL CULTURE

UNAWADEE KONGMANWATANA : COMMUNICATION AND SOCIALIZATION IN MENTAL CULTURE OF CHULALONGKORN UNIVERSITY'S STUDENTS. THESIS ADVISOR: ASSOC.PROF.UAYPORN PANICH. 127 PP. ISBN 974-631-867-5

The objective of this research is to study the Mental Culture of Chulalongkorn University's students and to find between material culture and mental culture which is more influential to students and its socialized channel?

The research methodology is indepth interview on 64 students from 16 different faculties which its finding could be concluded as follows:

1. Chulalongkorn University's students are helpful and devoting themselves for the society.
2. Chulalongkorn University's students have the mental culture which showed that not only the mental but also the materials, such as money, home, car and facilities. The opportunity for advancement and promotion are the essential things for them.
3. Interpersonal channel is the main channel that Chulalongkorn University's students have been socialized the mental culture (helpfulness, donation) Moreover, the supporting channel is Mass media, which help to improve the mental culture more stronger for Chulalongkorn University's students who have been socialized through Interpersonal channel and change it to be the behaviour.

ภาควิชา การประชาสัมพันธ์.....

สาขาวิชา นิเทศศาสตร์พัฒนาการ.....

ปีการศึกษา 2537.....

ลายมือชื่อนิติ.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะไม่สามารถเสร็จสมบูรณ์เป็นรูปเล่มได้เลย ถ้าปราศจากรองศาสตราจารย์ อวยพร พานิช อาจารย์ที่ปรึกษาที่คอยให้คำแนะนำ คอยกระตุ้นผู้วิจัยในยามที่เกิดความท้อแท้ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขวัญเรือน กิติวัฒน์ และรองศาสตราจารย์อุบลวรรณ บิดิพัฒนะโรจนิต ที่สละเวลามาเป็นคณะกรรมการพร้อมทั้งให้คำแนะนำที่มีคุณค่ายิ่งแก่ผู้วิจัย และรองศาสตราจารย์ ดร.ธนวดี บุญลือ ผู้สละเวลามาเป็นประธานกรรมการในการสอบวิทยานิพนธ์

ผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้วิจัยได้ขอทำการสัมภาษณ์ในฐานะที่เป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ และนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระดับปริญญาตรีที่สละเวลาอันมีค่าในช่วงการสอบกลางภาคมาพูดคุย และให้คำตอบแก่ผู้วิจัยด้วยความกระตือรือร้น และให้ความร่วมมืออย่างดียิ่ง

นอกจากนี้ผู้วิจัยสามารถเรียนจนถึงระดับนี้ และมีวันนี้ได้นั้น เป็นเพราะผู้วิจัยได้คุณพ่อ คุณแม่ผู้ซึ่งเห็นความสำคัญของการศึกษา คอยเป็นกำลังใจให้กับผู้วิจัยตลอดมา

ความสำเร็จที่เกิดขึ้นกับผู้วิจัยในวันนี้ และคุณความดีที่จะเกิดขึ้นจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ในอนาคต ผู้วิจัยขอมอบให้แต่ทุกท่านด้วยความซาบซึ้งในพระคุณของทุกท่านอย่างยิ่ง

อุณาวัตี คงมั่นวัฒนา

ผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
บทที่	
1 บทนำ	1
- ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
- วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
- ค่าจำกัดความในการวิจัย	7
- ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
2 แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยและบทความที่เกี่ยวข้อง	9
- แนวความคิดเกี่ยวกับการสื่อสาร	9
- แนวความคิดเกี่ยวกับการสังคมประกิต	10
- แนวความคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรม	14
- แนวความคิดเกี่ยวกับวัยรุ่น	19
- งานวิจัยและบทความที่เกี่ยวข้อง	21
3 วิธีการดำเนินการวิจัย	30
4 ผลการวิจัย	34
5 สรุปและอภิปรายผล	98

หน้า

รายการอ้างอิง.....	117
ภาคผนวก.....	125
ประวัติผู้เขียน.....	127